

Stichting Onderwijsprojecten Zambia

Jaarverslag 2013

De Stichting Onderwijsprojecten Zambia (SOZ) is eind 2009 opgericht. In 2011 is het eerste jaarverslag over 2010 verschenen. Het voorliggende jaarverslag 2013 is dan ook al weer de vierde formele verantwoording van de Stichting naar de buitenwereld. Het bestuur hoopt dat u met genoeg kennis zult nemen van de inhoud en dat een positief gevoel over de lokale ontwikkelingen en de voortgang binnen het onderwijs zal overheersen.

Zoals de naam van de Stichting aangeeft, heeft zij als doel projecten te initiëren die het onderwijs in Zambia ten goede komen. Deze doelstelling heeft twee kanten. Enerzijds heeft ieder individueel project als resultaat dat een aantal jonge Zambianen (beter) onderwijs kunnen volgen. Anderzijds streeft de Stichting er naar een bijdrage te leveren aan (het nadenken over) de verbetering van de onderwijsstructuur in Zambia.

Kalwala School for Continuing Education

In eerdere verslagen en op de website¹ wordt uitgebreid ingegaan op opbouw van Kalwala Trades School, een school voor beroepsonderwijs. De school is zeker nog niet af maar levert reeds een belangrijke bijdrage aan het plaatselijke onderwijsaanbod. En de behoefte aan vakmensen is groot: alle studenten die een opleiding afronden hebben direct werk. De school werkt nauw samen met de middelbare school die op hetzelfde terrein is gevestigd.

Op voorstel van het Ministerie van Onderwijs is de naam van Kalwala Trades School gewijzigd in Kalwala School for Continuing Education (Kalwala SfCE). Tevens heeft het Ministerie vanaf begin 2013 de verantwoordelijkheid op zich genomen voor het beheer en de verdere ontwikkeling van de school. Dit houdt onder andere in dat zij zorg draagt voor werving en bekostiging van docenten alsmede de aanschaf van materialen en het onderhoud van de gebouwen. De middelen die de overheid voor beide laatste componenten beschikbaar kan stellen zijn

---

1 www.SOZambia.nl

echter beperkt. Daarom zal SOZ nog een aantal jaren betrokken blijven bij de verdere uitbouw van het onderwijs in Kalwala.

In 2013 zijn naast de bestaande opleiding tot metselaar een tweetal nieuwe opleidingen gestart: metalwork (metaalbewerking) en woodwork (houtbewerking). Beide opleidingen sluiten aan bij de grote behoefte in de regio aan vakmensen in de bouw.

Kalwala Secondary School en de vernieuwing van het curriculum

Inmiddels is de Secondary School in Kalwala gegroeid tot form 4 (van de 5 jaar die een volledige middelbare school opleiding duurt).

In 2013 is door het Ministerie bekendheid gegeven aan een nieuw ontwikkeld curriculum. Het belangrijkste onderdeel daarvan is het duale karakter dat het middelbaar onderwijs in de toekomst zal krijgen: naast de reeds ingevulde academische poot (vergelijkbaar met de Nederlandse havo) krijgt iedere middelbare school een beroepsgerichte poot (vergelijkbaar met het Nederlandse mbo). Dit is een belangwekkende stap. De belangrijkste tekortkoming in het Zambiaanse onderwijssysteem is nu nog het ontbreken van een op de regionale behoefte afgestemd beroepsonderwijs. Voor de vele schoolverlaters in de verschillende fasen van het lager en middelbaar onderwijs is vrijwel geen vervolgonderwijs beschikbaar. Met de voorgestelde aanpassing van het curriculum moet hierin verandering komen.

Omdat in Kalwala reeds de facto een duaal opleidingsinstituut was ontwikkeld – weliswaar bestaande uit twee aparte scholen maar met een vergaande samenwerking – heeft de invulling van het onderwijs in Kalwala veel belangstelling ondervonden vanuit het Ministerie en verschillende andere instituten.

In 2013 en volgende jaren zal het duale opleidingsaanbod van de middelbare school verder uitgewerkt worden. Daarbij zal ook de SfCE een nieuwe invulling krijgen. SOZ geeft met graagte gevolg aan het verzoek om aan deze ontwikkelingen een actieve bijdrage te leveren.

ICT opleiding

Begin 2013 is namens SOZ een ICT deskundige naar Kalwala geweest om daar een computerlab op te zetten. Het lab wordt gebruikt door studenten van de middelbare school en daarnaast worden door de SfCE

cursussen gegeven in het gebruik van onder andere spreadsheets (belangrijk voor bijvoorbeeld de financiële planning van ondernemers). Er is goede hoop dat de scholen op termijn van enkele jaren kunnen beschikken over een adequate internet aansluiting.

Docentenkamer en administratie

In 2013 is een belangrijk deel van de SOZ middelen besteed aan de bouw van een administratief blok waarin opgenomen een docentenkamer. SOZ was verheugd dat direct is gekozen voor één gebouw voor zowel de middelbare school als de vakschool. Met name de gezamenlijke docentenkamer is van belang voor een goede samenwerking tussen beide vormen van onderwijs. De voorzieningen zullen begin 2014 in gebruik genomen worden.

Schoollunch project

De scholen in Kalwala hebben een grote aantrekkingskracht op de regio. Leerlingen komen van ver en leggen de afstand tussen huis en school lopend af. Dat betekent vroeg van huis, één tot twee uur lopen, een dag op school en daarna weer naar huis. De hele dag zonder maaltijd. Dat is niet alleen zwaar voor kinderen in de groei, het belemmerd ook hun leervermogen. Daarom is met de hoofden van de scholen en de provinciale vertegenwoordiger van het Ministerie een project uitgewerkt dat tot doel heeft alle 450 leerlingen van de scholen – om diverse redenen is het niet gewenst om een onderscheid te maken – van een gezonde dagelijkse lunch te voorzien. De groenten, bonen en mais worden door de leerlingen zelf verbouwd in een grote schooltuin.

In oktober van het afgelopen jaar gaf de Nederlandse stichting School Support and Beyond² aan dat zij het project waardevol en kansrijk achtte en het financieel en inhoudelijk wilde steunen. Inmiddels is een en ander formeel vastgelegd en is de schooltuin juist op tijd aangelegd om nog van het regenseizoen – dat in oktober/november begint – te kunnen profiteren. In 2014 zullen de eetzaal – die tevens dienst zal doen als ruimte voor sociale activiteiten – en de keuken worden gebouwd en ingericht.

Het is de intentie om in de toekomst de schooltuinen te koppelen aan een landbouwopleiding. Deze zou met name een bijdrage kunnen

---

2 <http://schoolsupportandbeyond.org/>

leveren aan de diversificatie van de landbouw – een ontwikkeling die door deskundigen en overheid gezien wordt als essentieel voor een adequate voedselvoorziening in de toekomst.

Vooruitblik

Het is een weerkerende conclusie bij de afsluiting van een kalenderjaar: ook volgend jaar zal weer een spannend jaar worden waarin veel staat te gebeuren. We kijken naar een aantal verwachte en gewenste ontwikkelingen.

- Belangrijk in 2014 zal zijn de hernieuwde positionering van het beroepsonderwijs in relatie tot het middelbaar onderwijs. We maakten eerder melding van de aanpassingen in het curriculum die hieraan ten grondslag liggen. Tegen de achtergrond van deze ontwikkelingen zal in de loop van 2014 een nieuw strategisch meerjarenplan worden uitgewerkt.
- Studenten komen van steeds verder. We noemden dit al als achtergrond bij het Schoollunch project. Inmiddels zijn er leerlingen die van zo ver komen dat zij er de voorkeur aan geven doordeweeks te overnachten bij de school. Dit ondanks het feit dat hiervoor totaal geen voorzieningen zijn. Om deze reden staat de bouw van twee slaapzalen – één voor jongens en één voor meisjes – hoog op het prioriteiten lijstje.
- Het aanbod van vakonderwijs voor meisjes is beperkt. Hoewel uiteraard elke opleiding openstaat voor mannelijke en vrouwelijke studenten, is het gewenst opleidingen toe te voegen in vakgebieden waartoe meisjes zich meer aangetrokken voelen.
- Reeds een aantal jaren maakten we melding van het grote tekort aan huizen voor docenten. Dit probleem blijft onze aandacht houden. Niet alleen omdat adequate huisvesting belangrijk is voor het functioneren van mensen, ook omdat het huisvesten van docenten in de omgeving van de school bijdraagt aan een cultureel en sociaal rijker leven voor leerlingen en docenten.
- De watervoorziening is nog steeds beperkt. In 2014 zal in de nabijheid van de scholen een stuwmeer worden gerealiseerd (eind 2013 is hiermee een begin gemaakt). Toegezegd is dat de school

hieruit van drinkwater wordt voorzien en dat het water gebruikt kan worden voor de bevloeiing van de schooltuin.

Financieel overzicht

De Stichting kon in 2013 beschikken over ongeveer 55.000 euro aan donaties. Hiermee kon de bouw van het administratief blok gerealiseerd worden en was er dekking voor de verschillende lopende kosten van de school. Een financieel jaaroverzicht is bijgevoegd.

Afsluiting

Tot slot wil ik namens het bestuur mijn dank richten aan de projectleider Lackson Kwangu, de docenten van de SfCE en de Secondary School en anderen die vanuit de lokale gemeenschap en het ministerie bij het project betrokken zijn geweest. Zonder uitzondering hebben zij een grote inzet getoond. Het was een plezier met hen samen te werken.

Verder prijzen wij ons gelukkig dat we binnen dit project hebben kunnen samenwerken met de stichting Joy of a Toy³. Wij konden altijd een beroep doen op hun kennis en ervaring en zij waren altijd beschikbaar om mee te denken en mee te helpen. Dank daarvoor.

Tot slot gaat onze dank uit naar de Stichting School Support and Beyond die het deelproject Schoollunch zowel financieel mogelijk maakt als inhoudelijk vorm geeft. Dit project zal voor de leerlingengemeenschap een belangrijke stap voorwaarts betekenen.

Op de SOZ website is een uitgebreidere toelichting opgenomen en zijn foto's te zien die de voortgang van het project in beeld brengen.

Chris Hendriks, bestuursvoorzitter; begin 2014

---

3 <http://www.joyofatoy.nl/>

Bijlage

Jaarrekening SOZ - 2013

Inkomsten		uitgaven	
donaties	€ 55,000.00	bouwwerkzaamheden derden	€ 0.00
lening	€ 0.00	uitgaven trade school	€ 37,127.00
voorschot	€ 0.00	bankkosten	€ 137.46
belasting teruggave	€ 130.00	werkbezoeken	€ 15,323.00
		stichtingkosten	€ 505.00
		terugbetaling lening	€ 2,000.00
	-----		-----
Totaal	€ 55,130.00		€ 55,092.46
saldo 01-01-2013	€ 94.28		
batig saldo 3013	€ 37.54		
saldo 31-12-2013	€ 131.82		